

Virtutea blândeții

Această virtute poartă mai multe nume: *blândețe*, *bunătate*, *răbdare* și este strâns legată de dragoste, caritate, și pare a fi chiar o parte esențială a acesteia din urmă. Sfântul Vincențiu o prețuia foarte mult și s-a străduit enorm ca să și-o însușească, luptând împotriva « toanelor », ceea ce i-a permis apoi să se exprime cu gesturi blânde și pline de răbdare. Învățătura lui este rodul experienței de viață și a angajamentului personal prin care s-a mortificat și și-a stăpânit caracterul dificil.

1 – Ce ne spune Scriptura

Putem spune că avem trei referințe biblice.

- *Exemplul lui Cristos*. Modelul este El. A fost un om atât de blând încât a spus: « Învățați de la mine că sunt blând și smerit cu inima » (Matei 11,29). El este regele blând (Matei 21,5), este mielul blând dus la înjunghiere, slujitorul suferind care nu ripostează, fiul ascultător până la capăt, iar în timpul pătimirii sale dă dovadă de multă blândețe și pace. În același timp însă, își arată autoritatea (Matei 21, 12-17) în fața celor care se opuneau cuvântului lui.

Trebuie să pornim de la Cristos și împreună cu El să îmbinăm blândețea și autoritatea necesară. Prin blândețea lui, Isus ne prezintă adevăratul chip al lui Dumnezeu și în același timp ne face să înțelegem că « să fii blând » nu înseamnă « să fii slab », ci « să fii supus lui Dumnezeu ». Așadar o persoană blândă este întotdeauna senină și încrezătoare pentru că se încredințează lui Dumnezeu de la care așteaptă totul.

- *Blândețea ca fericire*. « Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul » (Matei 5, 4). Blândețea este o componentă fundamentală a Împărăției lui Dumnezeu, este strâns legată

de prima fericire – cei săraci – și reprezintă o mărturie puternică a noutății aduse de Evanghelie. De fapt, blând și sărac este acela care-i face loc lui Dumnezeu în viața sa, se abandonează cu încredere în mâinile Lui; de aceea nu simte nevoia să se laude, să ceară locuri de cinste, nu simte nevoia să se apere, dar nici să-i atace pe ceilalți. Redescoperirea frumuseții și importanței acestei virtuți, va antrena în istorie mișcările de non-violență, pacifiste și angajamentul de a nu ceda în fața ispitelor de luptă și opresiune (să ne gândim că au existat în istorie « armistițiul lui Dumnezeu » sau « pacea divină », bisericile erau considerate « loc de refugiu », să ne gândim la combaterea duelului, dusă și de sfântul Vincențiu).

• *Blândețea este rodul Duhului* (Galateni 5,22). Trebuie să recunoaștem să blândețea este un dar pe care îl primim de sus, pe care trebuie să-l cerem și care înaintea de a fi propus cu convingere umanității, trebuie mai întâi să se vadă în viața comunității creștine (cf. Tit 3,2; Ef 4,2; Col 3,12). Să se vadă că suntem buni, modești, răbdători, înțelegători și smeriți. După Cristos și sfântul Vincențiu să căutăm și alte modele biblice de blândețe. Astfel îl vedem pe Moise care « era omul cel mai blând dintre toți oamenii de pe pământ »(Num. 12, 3). Îl vedem pe profetul Isaia care-l descrie astfel pe slujitorul lui Dumnezeu « nu va striga, nici nu va grăi tare și în piețe nu se va auzi glasul lui: Trestia frântă nu o va zdrobi și feștila care fumegă nu o va stinge » (Isaia 42, 2-3).

2 – Învățătura sfântului Vincențiu despre blândețe

După cum am afirmat mai sus, sfântul Vincențiu s-a străduit să se controleze, a depus efort ca să-și șlefuiască caracterul morocănos, irascibil și nestatornic. A trebuit să se forțeze mult ca să se stăpânească! Însă roadele s-au văzut în purtarea sa plină de răbdare și milostivire, conving fiind că singurul mod prin care-i putem câștiga pe ceilalți este blândețea: « Ce virtute frumoasă este blândețea! Încă nu am început să fiu blând » . După părerea lui, toți avem nevoie de această virtute care ne permite să trăim în bună armonie și în pace.

Sfântul Vincențiu consideră că această virtute trebuie practică în trei situații specifice.

- În viața personală: este *virtutea echilibrului*. În viziunea sfântului Vincențiu, această virtute reprezintă forța împotriva oricărei forme de agresivitate. Nu este slăbiciune, ci capacitatea de a înăbuși atracțiile provocate de plăcerile dezordonate și de a controla instinctele proprii. Ea ne permite să fim senini, amabili și prietenoși și ne ajută să nu reacționăm cu nemulțumire, să scuzăm greșelile celorlalți, să dorim binele celui care ne-a făcut rău, să-i acceptăm pe toți, să evităm conflictele și neînțelegerile. Cel blând vede întotdeauna binele, pe când cel mânios nu vede decât răul.

- Este *virtutea indispensabilă pentru viața comunitară și de familie*. Viața în comun cere respect și blândețe. Trebuie să începem să trăim dragostea mai întâi în familie, în grupul nostru, în comunitate și abia apoi să o practicăm în afară. « Cred că bunătatea Domnului vă va dăruia multe roade, dacă există între voi unitate, cordialitate și susținere ». (Sfântul Vincențiu misionarilor) Toți trebuie să ne angajăm în această direcție. Inclusiv cel care deține autoritatea trebuie să se angajeze pentru a fi de acord cu ceilalți. Trebuie să căutăm întotdeauna ceea ce ne unește, să renunțăm la tonul critic, să fim politicoși și atenți și să-i respectăm pe ceilalți. Blândețea ne apropie de ceilalți, ne ajută să înlăturăm barierele, obstacolele și neînțelegerile, să depășim indiferențele, resentimentele, rivalitățile, geloziiile și invidiile. Să nu cădem în cursa diavolului care este prin natură « dezbinare, ceartă, violență, mândrie » în timp ce blândețea este delicatețea iubirii (Cf. Imnului iubirii din 1 Co 13). Adevărata blândețe ne ajută să realizăm tot ce are la bază respectarea persoanei și imitarea lui Dumnezeu-iubire. Unde-i respect și blândețe acolo-i Dumnezeu, acolo-i paradisul.

- Este *virtutea prin care-i câștigăm pe ceilalți*. – este o *virtute pastorală*. Slujirea săracilor, apostolatul nu este ușor pentru că ne cere să intrăm în relație cu persoane dificile, și pe care trebuie să le ajutăm, în primul rând, să descopere dragostea lui Dumnezeu și nu doar să le satisfacem nevoile materiale. Blândețea ne permite să mergem și să-i întâlnim pe ceilalți cu o față senină, să-i ajutăm să se accepte așa cum sunt, să-i întâlnim dincolo de aparențe. Trebuie ca ceilalți să ne accepte, și aceasta este posibil doar dacă renunțăm la dorința de a fi respectați, de a ne impune și la superioritate. Avem nevoie neapărat de bunătate, căci aceasta deschide inimile și cucerește persoanele creând încredere și disponibilitate, adică să le înțelegem suferințele și sărăcia; să le înțelegem și să le acceptăm neștiința și faptul că pricep mai greu. Trebuie să fim răbdători și să nu dorim să avem un succes imediat, să fim « convingători » nu învingători, doar așa vom putea să-i aducem la credință pe necredincioși și să-i convingem pe cei care se împotrivesc. Se vorbește astăzi de dialog, de recunoaștere reciprocă. Sfântul Vincențiu ne spune că nu vom câștiga nimic dacă suntem aroganți, agresivi și violenți, vom câștiga doar dacă suntem blânzi și buni, chiar dacă uneori trebuie să îmbinăm blândețea și fermitatea. Bineînțeles, în apostolat și slujire, avem nevoie de mortificație ca să începem să fim blânzi; în mod concret trebuie să ne recunoaștem greșelile, să cerem iertare, înainte de a o aștepta de la ceilalți.

Ca toate virtuțile, blândețea este **de actualitatea** în lumea în care trăim.

- *este capacitatea de a ne domina instinctele*, agresivitatea și furia și de a ne canaliza energia agresivă în mod constructiv, îmbinând-o cu autoritatea, respectând totuși o reacție adecvată în fața nedreptăților.
- *este relația de bunătate față de ceilalți*; ne ajută să ne apropiem de ceilalți și să-i acceptăm, să le atragem atenția, să-i muștrăm, dar să o facem cu « duhul blândeții » (Gal 6,1).
- *este capacitatea de a suporta jignirile*, să nu reacționăm violent, ci cu convingerea că dacă avem răbdare îl putem câștiga pe celălalt, chiar și pe dușmani.
- *este capacitatea de a-i respecta pe ceilalți*, curajul de a cere iertare și de a ierta.
- *este curajul și îndrăzneala de a vesti Evanghelia*, să dăm socoteală de credința și speranța noastră cu « blândețe și cu frică » (1 Petru 3,15).
- *este capacitatea de a accepta logica non-violenței, a păcii autentice* care nu înlătură curajul de a ne angaja pentru bine și dreptate chiar cu prețul vieții.

În orice caz să fim blânzi, răbdători și împăciuitori cu toți cere din partea noastră blândețea inimii și nevoia de a îmbina în permanență blândețea și prudența pentru a fi « simpli și înțelepți ».

Pr. Mario Di Carlo, CM
Italia

Simplitatea: Virtutea ce ne face asemenea lui Dumnezeu și disponibili față de toți oamenii

Introducere

Sfântul Vincențiu aprecia foarte mult această virtute încât o numea *evangelia lui* și mărturisea că « a progresat mult » în practicarea ei, în ciuda originilor și caracterului său de gascon. Putem înțelege mai bine toate acestea dacă ne gândim la realitatea istorică și culturală în care a trăit, în secolul barocului, un fenomen cultural ce cultiva libertatea și monumentalitatea formelor, ornamentația excesivă, inventivitatea și fantezia exprimării, « apariția efectelor scenografice, o tendință de exteriorizare în detrimentul esențialului și a concretului ». Sfântul Vincențiu descrie secolul XVII ca pe un secol care și-a pierdut integritatea morală datorită comportamentului nenatural, artificial, stilului duplicitar, a comportamentului fățarnic, un secol în care domină îngâmfarea și înfățișarea înșelătoare fără prea multă grijă față de bunul-simț. Dacă umilința este considerată temelia spiritualității vincentiene, simplitatea reprezintă caracteristica principală a vieții și gândirii sfântului Vincențiu. Este modul de a fi vincentian. Ca întotdeauna, mai înainte de a propune mesajul și practicarea simplității, sfântul Vincențiu i-a acordat o atenție specială și a aprofundat-o personal. Învățătura lui pornește întotdeauna de la experiența personală și ne invită astfel să-l urmăm pe Fiul lui Dumnezeu, devenind asemenea lui, pentru ca slujirea noastră se fie mult mai folositoare și eficace.

1 – Dumnezeu este « simplitate »

În gândirea sfântului Vincențiu, ies în evidență două căi de reflecție: credința și observarea vieții celor săraci. Din Sfânta Scriptură, el primește mesajul fundamental că Dumnezeu este simplu și se arată și se face cunoscut celor simpli (Cf. Matei 11, 25). Invitația de a ne adresa direct lui Dumnezeu revine ca un refren: « Să dorim simplitatea înseamnă să-l dorim pe Dumnezeu », și « printre oamenii simpli – cei de la țară – se găsește credința adevărată ». « Credința adevărată o găsim la oamenii săraci. Dumnezeu îi îmbogățește cu o credință vie: ei cred, ating, gustă cuvintele vieții... De ce sunt așa? Din ce cauză? Este credința. De ce? Pentru că sunt simpli ».

Dimpotrivă, « duplicitatea nu este plăcută lui Dumnezeu », iar noi trebuie să năzuim doar spre El ». (SV scrisoare către Marc Coglée, 25 septembrie 1652). Să fim simpli înseamnă « să mergem direct la Dumnezeu, și să facem toate doar pentru –l preamări. De aceea trebuie să renunțăm la dorința de a fi respectați și la propriile interese ». Sfântul Vincențiu este foarte impresionat de faptul că Dumnezeu se face cunoscut celor simpli, mici, umili (Cf. Reguli Comune ale CM, cap. II, 4-5). Aceasta este calea pentru a ajunge la înțelepciunea inimii și la adevărata cunoaștere a virtuților creștine și la practicarea lor.

2 – Simplitatea săracilor

Dacă săracii reprezintă calea prin care ne apropiem de Dumnezeu, atunci trebuie să ne apropiem de ei cu simplitate, pentru că ei îl reprezintă pe Dumnezeu. (Conferința pentru Fiicele carității despre modul în care trebuie slujiți bolnavii. Sora Barbe Angiboust – una dintre primele Fiice ale Carității – dorea să-îi slujească pe săraci și nu pe doamnele din înalta societate.) În învățătura adresată misionarilor, sfântul Vincențiu are o perspectivă misionară despre această virtute, misionarii ating inima săracilor fără nicio educație, iar aceștia nu pot fi conduși la Evanghelie decât cu cuvinte și gesturi foarte simple. Duplicitatea, spunea sfântul Vincențiu, este buba misionarului!

3 – Simplitatea... ca duh și stil de viață

Simplitatea este mai degrabă duh decât atitudine. Aceasta presupune un ansamblu de calități sau de virtuți. Împreună cu ea întâlnim umilința, sinceritatea, adevărul, modestia, care într-un anumit mod fac ca chipul unei persoane să fie plin de lumină, clar, spontan, natural și autentic. Blândețea atrage oamenii la sine, bunătatea îi primește și gingășia le atrage atenția.

Duhul simplității vine de la Dumnezeu și prinde contur, se întrupează în modul de a fi și de a trăi a « tinerelor fete de la țară » după exemplul primelor Fiice ale Carității și generează un mod de viață ce se manifestă în următoarele atitudini:

- Să facem totul pentru Dumnezeu, fără să ne îngrijorăm de ce va spune lumea. Aceasta va aduce bucurie lui Dumnezeu, bucurie lumii și celor săraci.
- Să nu ne fie teamă să spunem adevărul, mai ales când e vorba de o nedreptate, de « slava lui Dumnezeu » și « binele săracilor ».
- Să nu fim duplicitari și fățarnici, să spunem totul celor care au responsabilitatea... nu la toată lumea. « Dumnezeu sălășluiește în cei simpli » (SV).
- Să avem întotdeauna un chip senin și zâmbitor, chiar dacă ne doare sufletul.
- Să adoptăm o atitudine umilă și grijulie, să folosim un limbaj simplu, adaptat situației și pe înțelesul celor pe care îi ajutăm. (Sfântul Vincențiu insista asupra necesității folosirii metodei simple în predicare, adică să ținem cont de cei cu care intrăm în contact ca să putem să ne purtăm cu ei în modul cel mai adecvat și cât mai folositor.

4 – Simplitatea astăzi, pentru noi

Reluarea acestei virtuți este foarte actuală și concretă pentru că atinge profunzimea persoanei și determină atitudini sincere în relație cu ceilalți. Iată câteva reactualizări. Să fim simpli înseamnă:

- *Să fim sinceri cu noi înșine*, adică « să ne acceptăm așa cum suntem, să nu punem accentul pe aparențe și nici pe modul în care ne privește lumea »; să trăim în adevăr, să dăm dovadă de curaj, pentru că omul simplu nu are nimic de pierdut.
- *Să fim sinceri cu ceilalți*, adică să înlesnim schimbul de păreri, egalitatea, să putem depăși rigiditatea, formalismele și să favorizăm crearea de relații, să creăm o atmosferă de încredere.
- *Există o simplitate pentru misiune și în misiune*; adică să fim profeți pentru a răspunde provocărilor societății de astăzi, și să ne curățim, să ne purificăm de orice compromis (în ceea ce privește bunurile materiale, știința și puterea) ca să dăm un răspuns prin atitudini și comportamente evanghelice.

Simplitatea este garanția identității și vocației vincentiene. Cum?

- ✓ *Formează în noi angajamentul ferm de a trăi conform Evangheliei;*
- ✓ *Înlătură de la noi orice mască și prefăcătorie;*
- ✓ *Ne stimulează să lucrăm doar pentru Împărăția lui Dumnezeu și nu pentru a avea succes.*

Simplitatea înseamnă așadar « să fim și să ne simțim » în slujba adevărului: să spunem adevărul și să-l primim cu naturalețe și să-l trăim și să-l mărturisim printr-o viață sinceră și autentică. Să unim întotdeauna simplitatea și adevărul, precum și respectarea libertății cu caritatea.

5 – Întrebări pentru reflecție

- Care este calitatea vieții mele spirituale? Are la bază simplitatea? Viața mea spirituală este dragoste sinceră, ascultare, răspuns filial și fidel și astfel stau în fața Domnului, așa cum sunt, cu dorința de a mă converti? Vreau ca viața mea să fie în armonie cu evanghelia pe care o mărturisesc? Rugăciunea este un dialog cu Dumnezeu sau cu mine însumi? Rugăciunea mea este simplă încât să o pot împărtăși cu ceilalți?
- Îi judec cu ușurințe pe ceilalți pentru că sunt sau nu sunt simpli? Și eu cum sunt? Sunt întotdeauna eu însumi fără a mă lăsa influențat, fără dorința de a părea mai bun, fără să caut succesul sau aprobarea din partea celorlalți? Sunt în stare să învăț de la săraci? În consider într-adevăr « stăpânii, domnii mei »?
- Ce stil de viață am ales? Care sunt criteriile comportamentului meu? În ce mod determină simplitatea alegerile din viața personală, comunitară și apostolică?

Rugăciune

Dăruiește-ne, Doamne, simplitatea ta, ca să fim modești și generoși.

Dăruiește-ne, Doamne, simplitatea ta, ca să fim transparentți ca lumina ta să poată trece prin noi.

Dăruiește-ne, Doamne, simplitatea ta, ca să creștem în iubire și bunătate.

Mario di Carlo, CM

Italia

UMILINȚA

Recunoștință față de Dumnezeu, de săraci și de aproapele

1 – Observații generale

Știm cu toții cât de importantă este virtutea umilinței în viața spirituală, comunitară și de slujire. Este caracteristica adevăratului credincios. Există atâtea și atâtea referințe biblice, teologice și vincentiene ce ne pot ajuta să actualizăm și să trăim mai bine această virtute. Să ne referim la câteva aspecte.

- **Cristos este umil:** „Învățați de la mine căci sunt blând și smerit cu inima” (Mt 11, 29). Cristos este modelul și exemplul nostru. Când și cum ne-a învățat Cristos umilința? Să ne gândim la momentele importante din viața lui: întruparea, viața ascunsă de la Nazaret, Patima, Moartea și prezența în sfânta Euharistie.
- **Maria, slujitoarea umilă:** Sfânta Fecioară se prezintă cu acest nume „un nume nou” atât la Bunavestire (Luca 1, 38) cât și în Magnificat (Luca 1, 48). Aceasta se arată de-a lungul întregii sale vieți ascunse de la Nazaret. Umilința Fecioarei atrage privirea milostivă și iubitoare a lui Dumnezeu și-i dă puterea „să cânte” că Dumnezeu îi înalță pe cei smeriți, îi risipește pe cei mândri și puternici (Luca 1, 51-52).

- **Sfântul Vincentiu modelul și învățătorul umilinței:** Acest aspect ne atinge datorită chemării la stilul de viață inspirat de carisma carității. Ca în viața tuturor sfinților, vedem că învățătura este precedată de mărturia vieții, de gesturile și alegerile pe care sfântul Vincentiu le-a făcut pentru a fi asemenea lui Cristos, model de umilință.

- **Dimensiunea existențială a umilinței.** Sfântul Vincentțiu spunea că umiliința este mai degrabă admirată decât pusă în practică, pentru că nimănui nu-i place să fie desconsiderat sau neluat în seamă. Perspectiva se schimbă dacă plecăm de la sensul literal al cuvântului. Umiliința vine de la cuvântul latin *humus* și înseamnă pământ fertil, rodnic. Să fii umil înseamnă să fii acest pământ fertil care aduce roade în Duhul Sfânt. Să fii umil nu înseamnă să renunți la ideile personale, la modul tău de a vedea lucrurile sau de a reacționa. Să fii umil înseamnă să-ți accepți limitele recunoscând în același timp darurile pe care ni le-a dăruit Dumnezeu, atât nouă cât și celorlalți. Umiliința înseamnă să-ți pui întrebarea: Ce pot să fac pentru ceilalți? De fapt, fiecare dintre noi a primit daruri de neînlocuit și pe care trebuie să le punem la dispoziția celorlalți. Dacă ne trădăm caracteristicile particulare și personale pe care le avem, nu putem fi umili, chiar dacă trebuie să avem grijă să lucrăm în armonie și să colaborăm. Umiliința înseamnă să acceptăm viața așa cum este, în întregime, cu bucurie, entuziasm și dorința de a o pune la dispoziția celorlalți; tot ce am primit trebuie să ajungă la maturitate în pământul vieții noastre, dacă acesta este umil, rodnic. Mândria din partea celor mici ne surprinde în mod neplăcut atât pe noi cât și pe Dumnezeu.

2 – Umiliința, temelia celor mai importante practici spirituale

Dacă vom căuta în Sfânta Scriptură sau în învățătura sfântului Vincentțiu vom vedea că umiliința este esențială, dacă vrem să ne trăim în mod autentic vocația de copii ai lui Dumnezeu. Umiliința ne arată atitudinea corectă pe care trebuie să o avem în relație cu Dumnezeu, cu aproapele și cu noi înșine, fără a fi neapărat nevoie să ne mortificăm. Umilirile reprezintă doar un aspect, aproape secundar, în fața importanței și angajamentului spiritual. Trebuie să spunem că umiliința nu este:

- prezentarea ostentativă a unei supuneri fățarnice cu scopul de a ieși în evidență;
- prezentarea ostentativă a unei așa-zise sfințenii construită pe legalism și renunțări exagerate și nejustificate;
- afișarea unei pietăți suspecte, cu scopul de a atrage admirația și stima din partea celorlalți;
- subevaluarea propriilor capacități care nu este altceva decât un complex de inferioritate;
- modestia este o calitate umană, pe când umiliința este o virtute spirituală;
- acceptarea și tolerarea răului; avem nevoie de tărie și curaj pentru a înfrunta răul, căci să fii umil nu înseamnă să fii slab.

În continuare vom vedea modul în care umiliința ordonează și conduce practicile și stilul de viață al credincioșilor.

> Umiliința este echilibru vieții. Pentru sfântul Vincentțiu, umiliința înseamnă căutarea adevărului, adică a echilibrului; ea ne ajută să ne vedem, să ne recunoaștem și să ne acceptăm așa cum suntem. Este calea spre o adevărată cunoașterea de sine care îmbină

recunoașterea situației proprii cu recunoașterea darurilor din partea lui Dumnezeu. De aici importanța de a denunța și smulge din noi orice formă de mândrie, ambiție, îngâmfare, amăgire și minciună. Echilibrul constă în cunoașterea de sine și încrederea în Dumnezeu.

> Fără umilință nu putem avea o relație corectă cu Dumnezeu. Dumnezeu are grijă de cei umili și privește spre ei. „Imediat ce inima se golește de sine, Dumnezeu o umple; Dumnezeu sălășluiește și lucrează în ea (SV, PE, 517). Umlința se naște și crește doar dacă avem încredere și ne abandonăm cu totul în mâinile lui Dumnezeu. Doar rugăciunea filială ne dăruiește pace și liniște sufletească. Cel mândru nu simte nevoia să se roage și nici de Dumnezeu. Cel umil crede și rămâne smerit în fața Dumnezeului Revelației și înțelege că mântuirea vine de la El, iar noi trebuie să o acceptăm ca pe o nevoie a vieții noastre.

> Umlința ne ajută să construim adevărate comunități fraterne. Viața împreună, împărtășirea unei diversități atât de complexe cere capacitatea de acceptare și recunoaștere a valorii și a limitelor celuilalt. „Acceptarea celuilalt” înseamnă să renunțăm la părerile noastre parțiale și limitate, precum și la ambițiile personale. Fraternitatea se construiește „în fiecare zi” prin dăruirea de sine și angajamentul fiecăruia (Constituții, Fiicele Carității, 32), înseamnă să acceptăm și să practicăm renunțarea, mortificarea și convertirea, să nu dorim să fim în centrul atenției. Umlința este garantul carității.

> Umlința este virtutea slujirii, fie că ne referim la activitatea caritativă, fie la evanghelizare. Pentru sfântul Vincențiu, umlința este calitatea profesională prin excelență a Misionarului și a Fiicei Carității „slujitoare”, deoarece ne permite să avem atitudinea corectă în fața „domnilor și stăpânilor” noștri, a săracilor trimiși de Dumnezeu. Slujirea nu este niciodată ușoară, însă nevoia de „a fi slujitor” asemenea lui Isus este strâns legată de umlință. De aceea umlința este haina, caracteristica și cartea de identitate a oricărui misionar, Fiică a carității, laic vincentian, precum și a oricărui creștin.

> Pentru sfântul Vincențiu, umlința înseamnă și modul în care privim Congregația (Asociația) în ansamblul său. Meditând la modul în care a fost înființată Congregația, Sfântul Vincențiu constata că aceasta a luat naștere în mod umil și simplu și că toate trebuie să continue după această logică. Să rămânem mici și ascunși, să ajutăm la dezvoltarea altor comunități, să refuzăm orice cinste și recunoaștință din partea celorlalți, să căutăm întotdeauna ultimul loc, iată ce le cerea sfântul Vincențiu Comunităților și ce ne cere și nouă astăzi, chiar dacă contextul s-a schimbat.

> Umlința este „virtutea lui Isus Cristos”, modelul extraordinar. Trebuie să privim la El ca să fim asemenea Lui, să învățăm din exemplul și din învățătura lui. De aceea să recunoaștem că trebuie să ne rugăm pentru a dobândi umlința, trebuie să o cerem de la Dumnezeu, pentru că este un dar ce vine de sus și nu este rodul eforturilor noastre ascetice.

Puncte pentru aprofundarea reflecției

Să ne gândim la Cristos, la Sfânta Fecioară Maria, la sfinți, la Fondatori, ca modele de umilință adevărată. Să recunoaștem că umilința împreună cu simplitatea și caritatea reprezintă calea pe care ne conduce Duhul Sfânt. Să ne punem întrebarea:

Pot să-mi accept propriile limite și pe ale celorlalți? Pot recunoaște binele acolo unde se arată? Sunt cu adevărat umil față de confrăți, colegi și săraci? Aleg umilința ca pe o călăuză în viață? În relația cu săracii am o atitudine de slujitor? Pentru a îmbunătăți relațiile cu aproapele, începând cu propria familie, ce hotărâre pot să iau?

Pr. Mario di Carlo, CM, Italia

Zelul sau râvna

Zelul, ardoarea, râvna, iată o altă virtute ce caracterizează spiritualitatea vincentiană și care trebuie să pătrundă viața și activitatea oricărui vincentian. Vincentiu de Paul a simțit această virtute ca pe un *foc arzător* care l-a forțat să se dăruiască din ce în ce mai mult. Vincentiu a vorbi deseori despre această virtute mai ales când le explica confrăților provocările pe care le vor întâlni atunci când vor merge în locurile în care au fost chemați. Ca vincentieni, și noi suntem invitați astăzi să trăim această virtute în toate dimensiunile vieții noastre: gânduri și dorințe, activități caritative și viață de familie / de comunitate... râvna este strâns legată nu doar de apostolat ci și de voința de a se angaja în slujirea celuilalt.

1. Despre ce este vorba?

În mod esențial, zelul este o formă de exprimare a dragostei... este un mod concret al poruncii de iubire față de Dumnezeu și față de aproapele (cf. Matei 12, 28-31). În acest fel, această virtute implică două mișcări: una spre Dumnezeu și una spre aproapele. Sfântul Vincentiu a folosit diferite expresii atunci când vorbea de zel: « Zelul... este dorința sinceră de a fi plăcut lui Dumnezeu și folositor aproapelui ... Dacă dragostea față de Dumnezeu este un foc, zelul este flacăra lui; dacă dragostea este soare, zelul este raza » (SV XII,307). Când oamenii sunt plini de ardoare, atunci devin apostoli adevărați gata să treacă peste orice obstacol pentru a se angaja în procesul de evanghelizare, adică apostolat și slujirea săracilor. Cu alte cuvinte, râvna permite oamenilor să reacționeze așa cum a făcut-o Fiul lui Dumnezeu, să lucreze cu puterea Duhului Sfânt care sălășluiește în ei. Cei care au în ei dragostea lui Dumnezeu sunt în stare de orice. .

În Sfânta Scriptură găsim numeroase referințe la dragostea lui Dumnezeu pentru omenire: o dragostea care se răzvrătește împotriva oricărei forme de idolatrie. Dumnezeu este un Dumnezeu sfânt care respinge existența tuturor celorlalți zei. Zelul se manifestă așadar în

iubirea și milostivirea lui Dumnezeu care rămâne credincios, fidel legământului său de iubire cu omenirea. De fapt, râvna lui Dumnezeu este și în omul evlavios : râvna casei tale mă mistuie (Psalmul 68, 11). Această râvnă este aceeași pe care a avut-o Isus față de Tatăl, pentru Casa Tatălui și Împărăția lui. Această râvnă a fost și în sfântul Paul când a pus față în față poporul lui Dumnezeu și Noul Legământ și s-a rugat ca cei dintâi să accepte Evanghelia lui Cristos. Cu alte cuvinte, este vorba de râvna pentru slava lui Dumnezeu și realizarea planului său de mântuire în istorie. Noi ne arătăm această dorință atunci când ne rugăm Tatăl nostru... sfințească-se numele tău, vie împărăția ta, facă-se voia ta, iartă-ne greșelile, nu ne duce în ispită. Rugăciunea creștină ne însușește astfel și ne susține angajamentul ca să-l facem cunoscut pe Dumnezeu și altora, să-l slujim prin celebrări liturgice și activitățile noastre zilnice.

2. Moduri prin care ne putem arăta râvna

- *În relația cu Dumnezeu:* să ne abandonăm cu totul în mâinile lui Dumnezeu, asemenea lui Isus care s-a lăsat în mâinile Tatălui și și-a dăruit viața pentru toți oamenii;
- *În relația cu aproapele:* adoptând diferite atitudini spirituale și personale.
- În acceptarea împotrivirilor și a prigonirilor (cf. 2Cor 4, 9-13);
- În slujirea statornică a Cuvântului (cf. Rom. 15,16 ; Col 1,23) ;
- În curajul de a vesti în mod liber Vestea cea Bună (cf. 1Th 2,2 ; 1Co 3,12 ; 2Co 3,12) ;
- Prin căutarea unității bazată pe iubirea arătată în mod concret (cf. 1Th 2,2).

3. Izvorul și modelul zelului

Dumnezeu este în primul rând izvorul zelului: zelul își are originea în iubirea pe care o are Dumnezeu față de oameni, iubire la care oamenii încearcă să răspundă preamărindu-l pe Dumnezeu și colaborând la edificarea Împărăției lui. Această perspectivă l-a făcut pe sfântul Vincențiu să-și însușească cuvintele lui Isus « *căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui* » (Matei 6,33).

Modelul râvnei este Isus. Sfântul Vincențiu îl contemplă pe Isus evanghelizatorul săracilor, adoratorul Tatălui și slujitorul planului de iubire al lui Dumnezeu. Isus așa cum ni-l prezintă evangheliile, este Isus care afirmă că a fost trimis de Tatăl ca să aducă vestea cea bună; este Isus plin de îndurare care cheamă Biserica să trăiască evanghelia în mod concret. Cristos pe care-l contemplă Vincențiu de Paul este întotdeauna în unire cu Tatăl, este îndurător cu toți oamenii (*hrana lui este să facă voința Tatălui*).

Sfântul Vincențiu însuși este un model de râvnă; Vincențiu a reușit să-și arate pasiunea pentru mântuirea sufletelor această pasiune l-a însoțit de-a lungul întregii vieți, o pasiune care l-a condus spre noi orizonturi ale misiunii (misiunea ad gentes) «... dacă nu suntem gata să ne riscăm viața din dragoste către Dumnezeu și pentru binele aproapelui... atunci suntem încă departe de sfințenie » (SV XII, 300).

4. Obstacole în calea râvnei

Astăzi ca și ieri, râvna pentru mântuirea sufletelor trebuie să facă față numeroaselor obstacole puternice care încearcă să ne împiedice să o trăim pe deplin. Iată câteva:

- nepăsarea : această realitate ne împiedică să fim sensibili și afectați de greutățile și de nevoile spirituale și trupești ale aproapelui, ... cei nepăsători rămân de neatins și indiferenți față de orice nevoie.
- împietrirea inimii: această tendință provoacă amărăciune și împiedică vestirea evangheliei cu îndurare (ca să-i câștigați pe cei răi, n-aveți nevoie decât de o picătură de miere).
- comoditatea: ne face să adoptăm un stil de viață care nu este în armonie cu spiritul Evangheliei și să refuzăm să ne ostenim pentru binele săracilor.
- individualismul: vrea ca noi să căutăm întâi de toate realizarea și satisfacerea dorințelor proprii fără să fim atenți la nevoile celorlalți.
- mândria și aroganța: ne împiedică să ne îndreptăm atenția spre Dumnezeu și aproapele.
- apatia și uscăciunea spirituală: cei atinși de acest rău nu sunt în stare să înainteze cu curaj pe calea spre Dumnezeu. Avem nevoie de o viață spirituală sănătoasă și echilibrată, altfel viața noastră se transformă în activism.
- lenea: referindu-se la lene, sfântul Vincențiu îi scria unui confrate că aceasta este viciul preoților, viciu disprețuit de Dumnezeu.
- pierderea timpului : este moartea sufletului și dușmanul tuturor virtuților; sfântul Vincențiu a insistat asupra faptului că trebuie să ne luptăm împotriva acestui dușman.
- Râvna nesăbuită: această realitate poate fi definită ca pretenția de a-i schimba pe ceilalți și într-un timp foarte scurt. Însă nu este decât consecința unei lipse de înțelegere și de reflecție. Cei atinși de acest rău nu respectă ritmul de viață, de creștere și de transformare... duc lipsă de prudență și răbdare, vor să facă totul, dar nu sunt în stare să ducă la bun sfârșit ceea ce au început.

5. Posibilitățile și nevoia de a trăi această virtute astăzi

Dacă vrem să ne angajăm în procesul noii evanghelizări cu o râvnă reînnoită și dacă dorim să mărturisim adevărul Evangheliei, atunci trebuie să cultivăm râvna. Sfântul Vincențiu ne amintește că trebuie să veghem neconținut ca nu cumva din cauza ispitelor să ne slăbească ardoarea... ispite ce ne pot duce la indiferență. Trebuie să știm să unim contemplarea, rugăciunea cu acțiunea, slujirea și să îmbinăm dragostea afectivă cu dragostea efectivă. « *Vedeți, fraților, trebuie să avem în noi înclinarea, adică dorința de a suferi pentru Dumnezeu și pentru aproapele, să ne jertfim cu totul.* » S.V. XI, 402)

Astăzi să fim plin de râvnă înseamnă să ne dăruim cu fidelitate, să le oferim celorlalți fără încetare dragostea noastră, să căutăm lucrători pentru via Domnului, lucrători pentru slujirea săracilor. Vom avea mereu nevoie de această virtute, ca de altfel și de toate celelalte, și să le practicăm cu dăruire și umilință.

Mario di Carlo, CM
Italia

Mortificarea, virtutea de care avem cea mai mare nevoie

Meditație

Mortificarea este o virtute ce nu mai este la « modă » astăzi, o virtute care ne jenează, încât devine foarte greu să vorbim de ea, riscăm să fim pe contrasens. Este o virtute ce nu este nici înțeleasă, nici acceptată, căci pare să se împotrivescă realizării personale sacrificându-i așteptările și libertatea. Astăzi se crede că trebuie să ne dăm frâu liber și să ne satisfacem dorințe și nevoilor firești. Pentru a reda autenticitatea acestei virtuți, trebuie să medităm asupra motivelor și a necesității ei, căutând argumente în mesajul biblic.

1. Orizontul biblic

Da, Sfânta Scriptură vorbește despre mortificare și ne propune o listă întreagă de vicii pe care trebuie să le stărpim. Pentru aceasta ne recomandă: să luptăm împotriva ispitelor, să controlăm instinctul omului vechi și trecem de la întuneric la lumină. Pentru a înțelegea toate acestea însă, avem un orizont larg și pozitiv. Iată câteva semne:

- Creștinul este chemat să-și pună viața în orizontul Paștelui. Patima (moartea și învierea) lui Cristos ne amintește că moartea și suferința nu au ultimul cuvânt, nu sunt decât o trecere spre o viață nouă și deplină.
- Aspectul moral-ascetic este prezent fără încetare în întâlnirea cu Cristos înviat, Sfânta Scriptură nu ne îndeamnă la resemnare.
- Renunțarea la sine, trecerea de la « omul cel vechi » la omul cel nou, o făptură nouă, iată răspunsul la chemarea lui Isus de a fi ucenicii lui, cu obligația implicită de ne purta

«crucea » (Cf. Mc 8 , 34) ce se împotrivesc oricărei forme de masochism și autodistrugere.

- În acest orizont înțelegem chemarea la a suferi cu bucurie (1 Petru 4, 12-13) întrucât astfel participăm la suferința lui Cristos și trăim fericirea evanghelică: « Fericiți cei persecutați și prigoniți ». (Matei 5, 11).
- Calea ascezei are un motiv: stăpânirea instinctelor și asemănarea cu Cristos. Sfântul Paul folosește imaginea sportivilor care aleargă pe stadion pentru a-și atinge obiectivul, arătând cât de necesare ne sunt efortul, renunțările și autodisciplina.

2. Învățătura sfântului Vincențiu

El vorbește de multe ori despre acest subiect folosind vocabularul specific perioadei în care a trăit, întotdeauna însă având în vedere slujirea și apostolatul precum și « urmarea lui Cristos ». Aspectele pe care le abordează în meditația sa trebuie să aibă legătură cu motivele pentru care trebuie să acceptăm mortificarea, mijloacele de a o dobândi și practicarea ei, fără să ne îndepărtăm de tradiția creștină.

Vorbind despre mortificare, sfântul Vincențiu ne spune că:

- Mortificarea implică renunțarea la simțurile externe și interne, este starea de « indiferență sfântă » prin care nu vom căuta decât « voința lui Dumnezeu »;
- Aceasta ne cere să renunțăm la patimile simțurilor și să ne supunem gândirii raționale;
- Ne conduce la o atitudine de indiferență și detașare de toate;

Sfântul Vincențiu insistă asupra numeroaselor motive pentru practicarea acestei virtuți, recomandată de multe texte biblice:

- Exemplul lui Cristos care a renunțat la sine pentru a împlini voința Tatălui, iar ucenicul trebuie să urmeze aceeași cale;
- Suferința face parte din viața oamenilor, este inevitabilă, atunci « să o folosim bine »;
- Urmările acestei virtuți sunt importante: ne ajută să ne rugăm, să ne controlăm simțurile, ne îndepărtează de păcat, ne ajută să ne îngrijim vocația, cu ajutorul ei suntem statornici și înaintăm în viața spirituală;
- Dacă acceptăm suferințele din mâna lui Dumnezeu și cu credință, atunci vom găsi raiul pe pământ.

Sfântul Vincențiu știe însă cât este de grea dobândirea acestei virtuți, pentru că este împotriva logicii și așteptărilor omului. Pentru el, ca de altfel în orice spiritualitate creștină, pentru a ne bucura de bogăția acestui dar din partea lui Dumnezeu avem nevoie de un efort continuu. De aceea sfântul Vincențiu ne recomandă următoarele comportamente indispensabile:

- Această virtute se dobândește doar prin exerciții repetitive, încetul cu încetul, « cu blândețe și răbdare » cu sine și cu ceilalți.
- Are nevoie de sprijinul nostru, acceptarea de sine și a celorlalți, prudență și control.
- Refuză orice formă de mondenitate și de căutare a confortului și acceptă chemarea de « a lăsa toate », de a renunța la omul vechi pentru a lăsa loc noutății aduse de Cristos.
- Ne ajută să reacționăm cu rațiune și înțelepciune, respectând ierarhia și angajamentele apostolice;

Sfântul Vincențiu era împotriva oricărei forme de mortificare sau austeritate ieșite din comun. Pentru el, angajamentul pastoral și curajul de a se opune a tot ceea ce pune în pericol fidelitatea, precum și acceptarea îndatoririlor zilnice sunt în sine o mortificare. Slujirea și evanghelizarea reprezintă o încercare.

4. Mortificarea în ziua de azi

Chiar dacă nu este populară, fiind chiar respinsă - prin simplu fapt că ne vorbește despre moarte, ascetism, renunțare la sine, stăpânire de sine – totuși mortificarea este foarte importantă și astăzi. În orice caz trebuie să o revedem, pornind de la realitățile de astăzi, fie principiile teoretice, fie aspectele practice în legătură cu ea. Trebuie să subliniem dimensiunea pozitivă a realizării omului și a vieții spirituale și să evităm un optimism exagerat referitor la ființa umană care nu este perfectă și are în permanență nevoie de atenție și purificare pentru a-și redobândi frumusețea și demnitatea. În același timp trebuie să trecem peste contradicțiile mentalității atâtor oameni din ziua de azi care sunt gata să renunțe la multe și fac mari eforturi pentru a avea un trup perfect, dar nu sunt gata să accepte sacrificiile care duc la desăvârșirea spirituală.

Trebuie să recunoaștem că în ziua de azi:

- Mortificarea este acceptată pentru a obține un bun mai mare; se renunță la un bun (bunuri personale și materiale, propria voință și libertate...) pentru a beneficia de valori mult mai mari și de un « sine mai autentic ».

- Mortificarea este acceptată doar atunci când sunt luate în considerare realizarea obiectivelor dorite; din punct de vedere spiritual, Cristos este obiectivul esențial pentru care merită să renunțăm la toate.
- Trebuie să recunoaștem că a ne mortifica înseamnă să învățăm să murim, să acceptăm lupta zilnică pentru a ne trăi vocația și misiunea asemenea lui Cristos.

Putem vorbi astăzi de noi forme de mortificare pe care omul timpului nostru, adică și noi, trebuie și putem să le practicăm, și iată câteva exemple:

- Să fim disponibili față de nevoile comunității și la chemările din partea săracilor; nevoile celorlalți sunt mai importante decât noi;
- Să fim fideli în starea de viață pe care am ales-o, chiar și atunci când ne este foarte greu;
- Să muncim cu dăruire asemenea celor care știu că de munca lor depinde viața lor;
- Să respectăm momentele de rugăciune și timpul acordat familiei, grupului;
- Să ne stăpânim dorința de avea cât mai multe bunuri, chiar și atunci când nu le mai putem folosi;
- Să ne controlăm când mâncăm și când bem, să evităm exagerările și să nu căutăm satisfacerea nevoilor personale;
- Să folosim mijloacele de comunicare (telefon, internet, televizor) cu moderare;
- Să evităm privilegiile « acordate » de statutul nostru și să respectăm regulile impuse tuturor;
- Să ne controlăm cuvintele, să evităm critica și să-i acceptăm pe cei care nu ne simpatizează și nu sunt de acord cu noi;
- Să renunțăm la timpul liber dacă nevoile vieții familiale sau comunitare o cer, precum și ajutorarea săracilor;
- Să fim generoși în slujire, să depășim oboseala, greutățile, neînțelegerile și să facem efort pentru a lucra împreună cu ceilalți.

Mario Di Carlo, CM
Italia